

7) сформувати сучасну систему страхування інвестиційних ризиків [5].

Отже, детально пропрацьована інвестиційна політика в аграрній сфері дасть змогу забезпечити вихід із фінансової і матеріально-технічної кризи аграрного комплексу України. Представники державних органів влади повинні виконати завдання щодо врегулювання чинного законодавства, осучаснення податкової і кредитної політики для агросектору, знайти шляхи до вирішення питання політичної нестабільності, постійно боротися з корупцією та злочинністю. Лише створення і функціонування чіткої антикризової стратегії зможе гарантувати виконання всіх вищезазначених задач, завдяки якій с/г виробництво зможе стати одним з найперспективніших видів бізнесу в аграрній Україні, що в свою чергу обов'язково приверне увагу іноземних інвесторів.

Список використаних джерел:

1. Негода Ю. В. Оцінка та підвищення інвестиційної привабливості аграрного сектору економіки країни. *Агросвіт*. 2019. № 15(2019). С. 14–19. DOI: 10.32702/2306-6792.2019.15.14
2. Вербіцька І.І. Інвестиційна привабливість України: проблеми та перспективи. URL: <http://global-national.in.ua/archive/22-2018/30.pdf>. (дата звернення: 27.04.2022)
3. Індекс інвестиційної привабливості України. Настрої інвесторів у 2-й половині 2020 року. URL: https://eba.com.ua/wp-content/uploads/2020/12/EBA-InvestIndex_2H-2020.pdf. (дата звернення: 27.04.2022)
4. Данилишин Б. Підсумки 2020 року та завдання на 2021 рік. Основні здобутки та невдачі української економіки у 2020 році та економічні ризики 2021 року. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2020/12/31/669696/>. (дата звернення: 27.04.2022)
5. Яцишин Г. В. Інвестиційна привабливість аграрного сектору економіки України. *Modern economics*. 2017. №3. С. 114-119 URL: <https://modecon.mnau.edu.ua/investment-attractiveness-of-the-agricultural-sector-ukraine/> (дата звернення: 27.04.2022)
6. Безп'ята І. В. Залучення інвестицій в аграрний сектор економіки. *Ефективна економіка*. 2015. № 2. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5215> (дата звернення: 27.04.2022)
7. Дослідження та аналітика. URL: <https://eba.com.ua/research/doslidzhennya-ta-analytyka/> (дата звернення: 27.04.2022)
8. Тетяна Овчаренко. Моделювання ефективної фінансової діяльності органів місцевого самоврядування отг в умовах децентралізації. Консолідований підхід. URL: <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/568/4.pdf> (дата звернення: 27.04.2022)

УДК 338.436.33

РОЛЬ ДЕРЖАВИ В УПРАВЛІННІ ІННОВАЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ АГРАРНОЇ СФЕРИ

Лугова О. І., канд. екон. наук
e-mail: lugova@mnau.edu.ua

Миколаївський національний аграрний університет

Важливими стратегічними напрямками розвитку аграрної сфери є інноваційна активність кожного підприємства, що дозволяє вести безперервне оновлення виробництва на основі освоєння досягнень науки та техніки та

відображається ефективністю інноваційної діяльності. Відповідно до Закону України «Про інноваційну діяльність», її визначають як діяльність, що спрямована на використання і комерціалізацію результатів наукових досліджень та розробок і зумовлює випуск на ринок нових конкурентоздатних товарів і послуг [1].

Інноваційна політика щодо аграрної сфери відрізняється за характером, масштабами підтримки, обсягом ресурсів, необхідних для оновлення та модернізації виробничого потенціалу на основі реалізації досягнень науки та техніки.

Інноваційний розвиток та підвищення конкурентоспроможності аграрної сфери України може включати наступні напрямки: інноваційне оновлення сільського господарства України; інноваційне оновлення галузей, які постачають сільське господарство технікою, добривами, енергією; інноваційне оновлення галузей, що переробляють сільськогосподарську сировину; інституційне забезпечення інноваційного оновлення аграрного сектора; інноваційне оновлення зовнішніх зв'язків (підвищення конкурентоспроможності та імпортозаміщення, залучення іноземних інвестицій); вдосконалення нормативно-правового та організаційно-управлінського механізму (законодавча база, організація управління, фінансове, наукове, кадрове та інформаційне забезпечення, експертиза, відбір проєктів).

Централізована організація інноваційної діяльності в аграрній сфері є неефективною через специфіку цієї галузі матеріального виробництва. Найбільш прийнятною є організація інноваційної діяльності з орієнтацією насамперед на регіональні особливості та потреби в інноваціях, які визначають пріоритетні напрямки розвитку аграрної сфери. Завдання держави полягає у розробці механізмів та інструментів для стимулювання залучення фінансових ресурсів у формі інвестицій у регіональний агропромисловий комплекс, у підтримці соціальної сфери та розвитку інфраструктури.

Для організації та стимулювання інноваційної діяльності застосовуються як прямі, тобто ті, що включають безпосередньо фінансову допомогу (державні закупівлі тощо), і непрямі (податки, підготовка фахівців тощо) методи впливу. Цей механізм досить добре відомий і тому може вважатися традиційним. Проте вплив на інноваційний процес цих методів досягається шляхом різного їх використання та варіюється відповідно до об'єктивно властивих самому інноваційному процесу закономірностей.

Державна науково-технічна політика не може і не повинна обмежуватися лише фінансовою підтримкою науково-технічних програм та наданням різних пільг суб'єктам господарювання, які здійснюють інноваційну діяльність. Держава зобов'язана виконувати (за допомогою своїх уповноважених виконавчих органів) функції економічної (комерційної) реалізації науково-технічних нововведень, виступати основним інвестором інтелектуального капіталу, суб'єктом присвоєння економічних ефектів НТП.

Організаційний механізм державного регулювання інноваційної діяльності повинен забезпечити врахування думок усіх прямо чи опосередковано зацікавлених структур та водночас створити умови для вжиття

заходів щодо стимулювання інновацій. Якою б формою не проводилася інноваційна політика, вона обов'язково повинна передбачати раціональне поєднання державного регулювання з ринковим механізмом.

Для проведення активної інноваційної політики у аграрній сфері потрібно вживати неординарні заходи, що включають вдосконалення системи державних інвестицій, кредитної та податкової політики, позабюджетного фінансування. Крім того, необхідно здійснювати цілеспрямовані заходи щодо розвитку підприємницького середовища, створення та розвитку системи комерційних форм взаємодії науки та виробництва шляхом інтеграції галузевих інститутів з великими промисловими та фінансовими структурами.

Сучасні умови вимагають підвищення активності інноваційних процесів та впровадження інноваційних технологій. З цією метою особливу увагу необхідно сконцентрувати на створенні передумов для інноваційного забезпечення, яке повинно, передусім, передбачити формування взаємних механізмів держави та бізнесу, розвитку системи інформаційної підтримки та підвищення ефективності функціонування саморегулюючих організацій в аграрній сфері [2].

Отже, активізація інноваційної діяльності вимагає, з одного боку, державного управління та координації дій всіх її суб'єктів, з іншого – інтеграції всіх зацікавлених структур у реалізації інновацій, залучення інвестицій, створення умов, що сприяють інноваційному процесу та впровадженню досягнень науки та техніки в економіку країни. У сучасних умовах інновації стають вирішальним чинником успіху у конкурентній боротьбі. Складність аграрного виробництва та його особливості визначають своєрідність підходів та методів управління інноваційним процесом, поєднання різних типів інновацій, посилення ролі держави у стимулюванні інновацій.

Список використаних джерел:

1. Про інноваційну діяльність : Закон України від 04 липня 2002 р. № 40-IV / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text> (дата звернення: 13.04.2022).
2. Вернюк Н.О., Дяченко М.І. Регулювання інноваційного розвитку аграрного сектору України. Ефективна економіка. 2021. №4. URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/4_2021/98.pdf (дата звернення: 13.04.2022).